

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5C/385/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815219379
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2017:3815219379.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému: D. L., nar. XX.X.XXXX, bytom U. J. U. XXX/X, o zaplatenie 347,20 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi sumu 88,53 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania zo sumy 87,18 eur od 30.1.2013 do zaplatenia a zo sumy 1,35 eur od 21.2.2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a .

III. Súd žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., so sídlom v Kežmarku, Hlavné nám. 12, sa žalobou podanou proti žalovanému pôvodne domáhal zaplatenia sumy 421,36 eur s prísl.. Žalobu zdôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX dňa 9.5.2012, na základe ktorej žalovanému poskytol celkovú sumu 544,83 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať pôžičku v 10 pravidelných mesačných splátkach po 43,59 eur. Celkovo žalovaný uhradil do podania žaloby sumu 196,11 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, listom zo dňa 29.12.2012 ho vyzval k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo. Žalovaný dlžnú sumu neuhradil.

2. Pred začatím pojednávania, podaním zo dňa 18.5.2016, vzal žalobca žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 74,16 eur spolu s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 30.1.2013 do zaplatenia späť. Na žalobe trval v časti o zaplatenie sumy 347,20 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 30.1.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania.

3. Žalovaný sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavil, k žalobe sa nevyjadril, v konaní zostal nečinný.

4. Tunajší súd pôvodne vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 15.6.2016 č.k. 5C/385/2015-52 tak, že konanie v časti o zaplatenie sumy 74,16 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 30.1.2013 do zaplatenia zastavil, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Voči tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie a odvolací súd rozsudok tunajšieho súdu rozsudkom zo dňa 18.7.2017 č.k. 6Co/450/2016-87 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uložil mu, aby skúmal, či medzi zmluvnými stranami existovala dohoda

o tzv. zosplatnení a či bol dodržaný postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Uviedol tiež, že v prípade, ak nebolo v zmluve dohodnuté, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, je potrebné posudzovať zánik záväzku v dôsledku premlčania pri každej splátke jednotlivo.

5. V súlade s právnym názorom odvolacieho súdu súd prvého stupňa vec opätovne posúdil a zistil tento skutkový a právny stav:

6. Právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., so sídlom v Kežmarku, Hlavné nám. 12, a žalovaný uzavreli dňa 9.5.2012 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 350,07 eur na financovanie tovaru - Notebook Acer, ktorého kúpna cena bola 459,- eur. Zo zmluvy vyplýva, že žalovaný uhradil akontáciu vo výške 108,93 eur, zvyšná časť kúpnej ceny bola uhradená prostriedkami z pôžičky. Žalovaný sa zaviazal dlžnú sumu splácať v 10 mesačných splátkach po 43,59 eur. Ročná úroková sadzba je v zmluve uvedená vo výške 63,83%, RPMN vo výške 63,83%, priemerná hodnota RPMN vo výške 41,82%. Celková suma pôžičky je v zmluve uvedená v sume 435,90 eur, celkové náklady spotrebiteľa v sume 85,83 eur, termín konečnej splatnosti je uvedený ako mesiac 3/2013. Súčasťou zmluvy mali byť Všeobecné podmienky. V bode 6.2 všeobecných podmienok splátky boli splatné k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, pokiaľ v splátkovom kalendári alebo v zmluve nie je uvedené inak. Z prehľadu o vykonaných pláťbách vyplýva, že žalovaný žalobcovi neuhradil iba dve splátky po 43,59 eur, naposledy dňa 26.7.2012. Právny predchodca žalobcu preto listom zo dňa 29.12.2012 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a žalovaného vyzval na zaplatenie dlhu jednorazovo. Žalovaný oznámenie o predčasnej splatnosti úveru a výzvu na jednorazovú úhradu dlhu prevzal dňa 7.1.2013. V lehote uvedenej žalobcom (jeho právnym predchodcom) dlžnú sumu neuhradil. Právny predchodca žalobcu si voči žalovanému vyúčtoval aj zmluvnú pokutu v zmysle čl. 11 bod 11.2 Všeobecných podmienok (10% z dlžnej splátky) v sume celkom 74,31 eur, čo tiež vyplýva z prehľadu splátok a úhrad. V konaní si právny predchodca žalobcu voči žalovanému uplatnil nárok na zaplatenie dlžnej sumy 421,36 eur, ktorá pozostávala z dlžnej istiny 347,20 eur a dlžných pokút v sume 74,16 eur.

7. Pred prvým pojednávaním právny predchodca žalobcu vzal žalobu späť v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty 74,16 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 30.1.2013 do zaplatenia a v tejto časti navrhol konanie zastaviť. Naďalej trval na žalobe v časti o zaplatenie sumy 347,20 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 30.1.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Rozsudkom zo dňa 15.6.2016 č.k. 5C/385/2015-52 súd konanie v časti o zaplatenie sumy 74,16 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 30.1.2013 do zaplatenia zastavil. Rozsudok v tejto časti nadobudol právoplatnosť dňa 14.7.2016. Predmetom konania potom zostal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 347,20 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 30.1.2013 do zaplatenia.

8. V priebehu konania právny zástupca žalobcu oznámil, že pohľadávka voči žalovanému bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej medzi ním ako postupcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia s.r.o. ako postupníkom, postúpená spoločnosti Intrum Justitia Slovakia s.r.o.. Navrhol, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že do konania na strane žalobcu vstúpi spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o.. Uvedená spoločnosť zároveň súhlasila so svojím vstupom do konania namiesto pôvodného žalobcu Consumer Finance Holding a.s.. Uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 24.1.2017 č.k. 6Co/450/2016-78 odvolací súd pripustil, aby na miesto doterajšieho žalobcu vstúpila do konania nová strana sporu, a to: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48 (predtým Karadžičova 8).

9. Žalobca súdu oznámil, že žalovaný svoj záväzok voči nemu neuhradil, a preto na žalobe trvá v celom rozsahu. Žalovaný v konaní zostal nečinný.

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

12. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa § 2 písm. d) citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

14. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

15. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

16. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premičacia doba je trojročná a plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premičacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premičacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

18. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (v znení účinnom od 1.5.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

19. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. V predmetnej veci má súd preukázané, že sporové strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku, pretože žalovaný požiadal žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu) o pôžičku a na základe tejto žiadosti mu žalobca (jeho právny predchodca) poskytol bezúčelový úver. Svojou povahou ide však o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom je zrejmé, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytoval dočasne peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere žalovanému ako spotrebiteľovi. Je nepochybné, že žalovaný v zmluvnom vzťahu konal ako fyzická osoba spotrebiteľ. Súd preto skúmal, či zmluva, ktorú sporové strany uzavreli, má náležitosti, ktoré vyžaduje ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zistil, že v zmluve chýba údaj o termíne splátok úveru. Pokiaľ sa tento údaj (termín splatnosti jednotlivých splátok) nachádza vo Všeobecných podmienkach žalobcu (jeho právneho predchodcu), súd uvádza, že vyhlásenie dlžníka v zmluve, že žalovaný ako dlžník je riadne s nimi oboznámený, nemôže požívať právnu ochranu. Veriteľ takto vopred formuluje vyhlásenie o súhlase dlžníka s vopred naformulovanými zmluvnými podmienkami, ktoré obsahujú dôležité ustanovenia o právach a povinnostiach žalovaného ako dlžníka. Sú formulované menším (pomerne ťažko čitateľným) písmom ako sú základné ustanovenia zmluvy (t.j. údaje o dlžníkovi, schválenej výške pôžičky, účele pôžičky). Len veľmi ťažko možno predpokladať, že dlžník ako spotrebiteľ mal reálnu možnosť sa riadne oboznámiť s týmito zmluvnými podmienkami, a že ich v čase akceptácie zmluvy aj riadne prijal. Ide preto, podľa názoru súdu, o neplatné zmluvné dojednanie podľa § 39 Občianskeho zákonníka a v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka, pokiaľ žalovaný ako dlžník svojim podpisom nemá inú možnosť, len podpísať súhlas so všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré boli naformulované výlučne iba stranou veriteľa a

neboli nijako individuálne vyjednané. Vzhľadom k neplatnosti tohto dojednania nemožno Všeobecné podmienky považovať za súčasť zmluvy o poskytnutí pôžičky. Uvedená zmluva potom nemá všetky náležitosti vyžadované zákonom. V zmluve absentujú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto sa úver považuje podľa § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov. Podľa názoru súdu pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nie je potrebné, aby boli kumulatívne splnené podmienky písomnosti zmluvy a zároveň absencie niektorej z náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a §10 ods. 1. Takýto výklad by veriteľovi umožňoval bez akýchkoľvek dôsledkov nedodržiavať ustanovenia zákona o obligatórnych náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo je v rozpore s účelom uvedeného zákona. Pokiaľ teda žalovaný obdržal pôžičku 350,07 eur, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a keďže žalovaný preukázateľne uhradil žalobcovi (jeho právnomu predchodcovi) len sumu 87,18 eur, bol by povinný žalobcovi zaplatiť sumu 262,89 eur.

21. Vzhľadom k tomu, že vo veci ide o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd musel ex offo skúmať premlčanie nároku žalobcu podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Keďže podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, súd aj premlčanie nároku žalobcu posudzoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

22. Bolo zistené, že splácanie úveru bolo medzi účastníkmi zmluvy dohodnuté v pravidelných mesačných splátkach, pričom súčasťou splátky bol aj úrok. Vzhľadom k tomu, že podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, dohodnuté splátky sa najskôr započítavajú na istinu. Istina 350,07 eur pri výške dojednanej splátky 43,59 eur mesačne bola splatná v 8. celých splátkach a 9. splátka predstavovala sumu 1,35 eur. Zvyšné dojednané splátky (zvyšok 9. splátky a 10. splátka) by boli započítané na úroky, avšak vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, na úhradu týchto splátok žalobca nemá nárok. Žalobca tvrdil, že splátky boli splatné k 20. dňu v mesiaci a 1. splátka mala byť splatná 20.6.2012. Od tohto dátumu teda začína plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia lehota na uplatnenie nároku na zaplatenie tejto splátky. Rovnako tak plynula 3-ročná premlčacia doba aj u ostatných (nasledujúcich) splátok. Žalobca podal žalobu na súd dňa 10.12.2015, teda po uplynutí premlčacej doby prvých 6 splátok (splatnosť 6. splátky mala byť dňa 20.11.2012). Nepremičanou je až v poradí 7. splátka (splatná dňa 20.12.2012) a ostatné nasledujúce splátky. Prvé dve splátky žalovaný uhradil, nárok žalobcu je teda premlčaný v časti tretej až šiestej splátky, t.j. v sume 174,36 eur s prísl., v časti týkajúcej sa splátok č. 7 a 8 a časti splátky č. 9. premlčaný nie je.

23. Pokiaľ ide o vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, napriek zaslaníu výzvy právnym predchodcom žalobcu žalovanému na zaplatenie celej dlžnej sumy úveru, k mimoriadnej splatnosti úveru nedošlo, nakoľko neboli splnené podmienky podľa § 565 Občianskeho zákonníka, pretože sporové strany možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nemali v zmluve (ale ani v Obchodných podmienkach) dohodnuté. Žalobca si preto môže uplatňovať iba nárok na zaplatenie splátok, ktorých splatnosť nastala ku dňu rozhodovania súdu. Ako už bolo uvedené, žaloba na súd bola podaná dňa 10.12.2015, z čoho vyplýva, že žalobca si mohol uplatňovať voči žalovanému nárok na zaplatenie splátky č. 7 a 8 po 43,59 eur a splátky č. 9 v sume 1,35 eur. Celkom ide o sumu 88,53 eur (2 splátky po 43,59 eur + jedna splátka v sume 1,35 eur). Keďže túto sumu žalovaný neuhradil riadne a včas, vznikol žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania, a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej z uvedených splátok až do zaplatenia. Výška úroku z omeškania je určená podľa § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z.. V tejto časti považoval súd nárok žalobcu za dôvodný. Rozhodol teda tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 88,53 eur spolu s úrokom z omeškania z jednotlivých mesačných splátok tak, ako je to uvedené vo výroku rozhodnutia. Úrok z omeškania zo splátok č. 7 a 8 (t.j. zo sumy 87,18 eur) súd žalobcovi priznal až od 30.1.2013, hoci ich splatnosť nastala už skôr, a to z dôvodu, že žalobca si nárok na úrok z omeškania uplatnil až od 30.1.2013.

24. Žalobca si po čiastočnom späťvzatí žaloby voči žalovanému uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 347,20 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 30.1.2013 do zaplatenia. Ako bolo uvedené vyššie, súd považoval za dôvodný iba nárok na zaplatenie sumy 88,53 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania zo sumy 87,18 eur od 30.1.2013 do zaplatenia a zo sumy 1,35 eur od 21.2.2013 do zaplatenia, a preto žalobu žalobcu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

25. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP). V konaní si žalobca pôvodne uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 421,36 eur, priznaná mu bola suma 88,53 eur. Žalobca mal v konaní úspech vo výške 21,01%, žalovaný mal úspech v rozsahu 78,99%. Celkový úspech v konaní mal teda žalovaný a jeho čistý úspech v konaní predstavuje 57,98%. V tomto rozsahu potom žalovanému vznikol v konaní nárok na náhradu trov konania. Zo spisu však vyplýva, že žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Za neúspech v konaní považoval súd aj nárok žalobcu v tej časti, v ktorej bolo konanie v dôsledku späťvzatia zastavené. Žalobca vzal svoju žalobu späť v uvedenej časti bez uvedenia dôvodu. Z konania žalobcu vyplýva, že sám v tejto časti považoval pôvodne uplatnený nárok za nedôvodný a možno teda konštatovať, že čiastočné zastavenie konania procesne zaviniť žalobca (§ 256 ods. 1 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).